

Statsbidrag eller stadsbidrag?

En ständigt återkommande fråga i kommunernas budgetarbete gäller statsbidragen. Alla regeringar, oavsett "färg", presenterar reformer av skilda slag. Med dessa fördelas statsbidrag som är riktade mot just de reformerna. Problemet är att det man ser som viktiga reformer nationellt kanske inte alls upplevs som viktiga lokalt. Ett aktuellt exempel på det är medel för att kunna ha mindre klasser i skolan. För ett stort antal av landets kommuner är problemet inte att man har för stora klasser utan tvärtom att klasserna är för små.

Ett färskt exempel på statsbidragens skeva fördelning mellan generella och riktade är den budgetproposition som regeringen har presenterat inför år 2016. Av de 12 miljarder kronor som anslås i ökade statsbidrag är 11 miljarder riktade. Tillsammans med tidigare beslut uppgår nu antalet riktade statsbidrag till cirka 80. SmåKom är bekymrad över denna utveckling.

Vi vet dessutom att skillnaderna är stora vad gäller utnyttjandet av riktade statsbidrag inom exempelvis skolans område. Kommuner i södra Sverige deltar oftare än kommuner i norra Sverige. Storstäderna och andra större städer deltar mer än övriga kommungrupper. Kommunerna uppger att det största hindret för att delta är när de måste bidra med egna pengar för att få del av de statliga bidragen.

SmåKom anser att staten inte ska detaljstyra hur kommuner använder statsbidrag. Kommunerna har förmåga att själva styra sina medel till de verksamheter som har störst behov. När det dessutom beror på kommunens storlek om man har möjlighet att överhuvudtaget använda de riktade statsbidragen, blir det än mer orättvist. Dessa krassa konstateranden kan knappast vara en del av regeringens uttalade intentioner om en politik för alla delar av landet.

Statens detaljstyrning av sina medel till kommunerna kan i praktiken få rakt motsatt effekt då en hel del kommuner inte ens bryr sig om att söka dessa medel. Tillskott från staten till kommunerna ska ges i de generella statsbidragen. På så vis optimeras nyttan. I hela landet!

Peter Lindroth
Ordförande

Eva Johansson
Vice ordförande